Lietas Nr. C15266616
Lietas arhīva Nr. C-0970-17/15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā, 2017. gada 6. martā

Jelgavas tiesa: K. Zaura
izskatīja rakstveida procesā civillietu Jelgavas pilsētas dome maza apmēra prasībā pret SIA "VOG" par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016. gada 31. oktobrī Jelgavas pilsētas dome (turpmāk arī Prasītājs) cēlis tiesā maza apmēra prasību pret SIA "VOG" (turpmāk arī Atbildētājs) par naudas piedziņu, kurā lūdz piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam parādu 1 326,75 EUR, kas sastāv no galvenā parāda 1 228,78 EUR un līgumsoda 97,97 EUR apmērā; tiesas izdevumus.

Prasība motivēta ar to, ka 2012. gada 12. decembrī starp Jelgavas pilsētas domi un SIA "DV serviss mēbeles" (no 2015. gada SIA "VOG") tika noslēgts zemes nomas līgums Nr. 5/41-30 par zemesgabala Meiju ceļš 4, Jelgavā nomu. Līguma 3.7. punktā paredzēts, ka nomas maksas aprēķina periods ir viens ceturksnis, nomas maksa jāsamaksā ne vēlāk kā līdz attiecīgā ceturkšņa pirmā mēneša 15. datumam. Saskaņā ar Līguma 3.1., 2.10. un 5.1.9. punktu Atbildētājs apņēmās maksāt zemes nomas maksu, kā arī Līgumsodu 0,1% apmērā no kopējās pamatparāda summas par katru kavējuma dienu, ja nomas maksas maksājumi tiks kavēti. Parāds par zemes nomu uz prasības pieteikuma sagatavošanas dienu ir 1 228,78 EUR un līgumsods sastāda 97,97 EUR.

Prasītāja vairākkārtīgi sūtījis Atbildētājam atgādinājumus par termiņā nesamaksāto zemes nomas maksu, uz kuriem Atbildētājs nav reaģējis. Pēdējais maksājums veikts 2015. gada 4. jūnijā. 2016. gada 4. jūlijā Atbildētājam tika nosūtīts pirmstiesas brīdinājums, bet Atbildētājs nav veicis parāda samaksu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1425., 1587., 1590., 1652., 1775., 1779., 2112.-2156. pantiem.

Tā kā galvenais parāds prasības iesniegšanas dienā nepārsniedz 2 100 EUR, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.[19] panta otro daļu, ierosināta lieta par maza apmēra prasību.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[21] un 250.[22] panta prasībām Atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums ar pielikumiem un paskaidrojumu veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas izskatīšanu tiesas sēdē un citas procesuālās tiesības, kā arī noteikts rakstveida paskaidrojuma iesniegšanas termiņš (lietas 47. lapa).

Atbildētājam sūtītā korespondence saņemta atpakaļ tiesā ar norādi, ka beidzies sūtījuma glabāšanas laiks (lietas 50.-92. lapa). Ņemot vērā to, ka Atbildētājam adresētā korespondence nosūtīta uz viņa juridisko adresi (lietas 93., 101. lapa), tiesa secina, ka Atbildētājam par lietas ierosināšanu ir paziņots atbilstoši normatīvo aktu prasībām un dokumentu nosūtīšana atpakaļ tiesai, neietekmē dokumentu paziņošanas faktu (Civilprocesa likuma 56.[1] panta otrā daļa).

Atbildētājs paskaidrojumus tiesai nav iesniedzis, kas atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[21] panta otrajai daļai nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā. Nekādi iesniegumi no Atbildētāja tiesā nav saņemti, līgumi nav pieteikti, iebildumi pret prasību nav celti.

Ņemot vērā to, ka puses nelūdza lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu uztiesāt tiesas sēdē, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmo daļu, lieta tiek izskatīta rakstveida procesā. Pusēm ir savlaicīgi paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (lietas 95. lapa).

Atbildētājam sūtītais paziņojums saņemts atpakaļ tiesā ar norādi, ka beidzies sūtījuma glabāšanas laiks (lietas 98.-100. lapa). Tā kā Atbildētājam adresētā korespondence nosūtīta uz viņa juridisko adresi, tiesa secina, ka Atbildētājam par lietas izskatīšanu rakstveida procesā ir paziņots atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Dokumentu nosūtīšana atpakaļ tiesai, neietekmē dokumentu paziņošanas faktu (Civilprocesa likuma 56.[1] panta otrā daļa).

Motīvu daļa

Novērtējusi prasības pieteikumā norādītos apstākļus kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1402. pantu, saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 2112. pants nosaka, ka noma ir līgums, ar ko viena puse piešķir par zināmu maksu kādas lietas lietošanu.

Lietā konstatēts, ka 2012. gada 12. decembrī starp Prasītāju kā iznomātāju un SIA "DV SERVISS mēbeles" kā nomnieku ir noslēgts Zemes nomas līgums Nr. 5/41-30 (turpmāk arī Līgums) (lietas 8.-12. lapa) par zemesgabala Meiju ceļā 4, Jelgavā (zemes vienības kadastra apzīmējums /numurs A/) 4 185 m^2 platībā nomu līdz 2022. gada 31. decembrim (Līguma 1.1.., 2.1. punkts). Nomā nodotā zemes gabala robežu plāns ir Līguma pielikums Nr. 1. Saskaņā ar Līgumu, nomnieks apņēmies maksāt Prasītājam nomas maksu 1,5% gadā no zemesgabala kadastrālās vērtības, kā arī pievienotās vērtības nodokli un nekustamā īpašuma nodokli (Līguma 3.1., 3.3., 3.4. punkts). Puses arī vienojušās, ka nomas maksa maksājama no 2012. gada 25. oktobra, samaksu veicot reizi ceturksnī (Līguma 3.5., 3.7. punkts).

No Tiesu informācijas sistēmā pieejamajām Uzņēmumu reģistra ziņām ir redzams, ka 2014. gada 26. maijā SIA "DV SERVISS mēbeles mainīts nosaukums uz SIA "VOG".

2015. gada 18. februārī Prasītājs un SIA "VOG" ir noslēguši Papildus vienošanos Nr. 1 pie Līguma, aizstājot visā līguma tekstā SIA "DV SERVISS mēbeles" ar SIA "VOG" (lietas 13. lapa). Tāpat 2015. gada 18. februārī Prasītājs un Atbildētājs noslēguši Papildus vienošanos Nr. 2 pie

Līguma, kurā vienojušies, ka Atbildētājs līdz 2015. gada 25. augustam samaksā zemes nomas maksu un līgumsodu 483,08 EUR apmērā, saskaņā ar zemes nomas maksas un līgumsoda samaksas grafiku (lietas 14.-15. lapa). Savukārt 2016. gada 18. janvārī puses noslēgušas Vienošanos Nr. 3 pie Līguma, kurā vienojušās, ka Atbildētājs līdz 2016. gada 25. decembrim apņemas samaksāt zemes nomas maksas parādu 960,94 EUR apmērā, saskaņā ar zemes nomas maksas parāda samaksas grafiku (lietas 16.-17. lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 2141. pantu, nomniekam un īrniekam jāsamaksā nomas un īres maksa līgumā noteiktos termiņos, novilcinot maksājumus, viņam jāmaksā nokavējuma procenti.

Izvērtējot starp pusēm noslēgtā Līguma priekšmetu, mērķi, pušu uzņemtās saistības, izdarāmās darbības, saistībā ar augstāk minētajām likuma normām, tiesa atzīst, ka starp pusēm ir noslēgts nomas līgums un tas ir noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka minētais Līgums būtu apstrīdēts, līdz ar to tas ir saistošs līgumslēdzējām pusēm, katrai no pusēm ir tiesības prasīt tā izpildīšanu (Civillikuma 1590. pants) un ne darījuma smagums ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod tiesības nepildīt uzņemtās saistības (Civillikuma 1587. pants).

No lietā iesniegtās Papildus vienošanās Nr. 1 un Nr. 2 ir redzams, ka 2015. gada 18. februārī puses ir vienojušās par zemes nomas maksas parāda un līgumsoda 483,08 EUR pakāpenisku samaksu, kā arī 2016. gada 18. janvārī par zemes nomas maksas parāda 960,94 EUR apmērā pakāpenisku samaksu. Tiesa secina, ka Atbildētājs, noslēdzot minētās Vienošanās ir atzinis parāda esamību un arī parāda summas apmēru. Pretēji pierādījumi lietā nav iesniegti.

No lietā iesniegtajiem Jelgavas pilsētas domes 2014. gada 1. oktobra, 2014. gada 30. decembra, 2015.gada 23. janvāra, 2015. gada 18. februāra, 2015. gada 21. aprīļa, 2015. gada 20. jūlija, 2015. gada 12. oktobra, 2015. gada 7. decembra, 2015. gada 23. decembra, 2016. gada 21. marta, 2016. gada 22. aprīļa rēķiniem, Atgādinājumiem par nesamaksātajiem rēķiniem uz 2014. gada 24. novembri, 2015. gada 1. septembri un 2016. gada 8. jūniju, Aktiem par savstarpējo norēķinu salīdzināšanu uz 2015. gada 1. janvāri un 2016. gada 1. janvāri, Jelgavas pilsētas pašvaldības iestādes "Pašvaldības iestāžu centralizētā grāmatvedība" 2016. gada 30. septembra izziņas (lietas 18.-35., 38. lapa) ir secināms, ka Atbildētājs ar Līgumu uzņemtās saistības nav pildījis pilnā apmērā un viņam ir izveidojies parāds 1 326,75 EUR apmērā, ko veido nesamaksātā zemes nomas maksa 1 228,78 EUR un līgumsods 97,97 EUR.

No Jelgavas pilsētas pašvaldības iestādes "Pašvaldības iestāžu centralizētā grāmatvedība" 2016. gada 30. septembra izziņas (lietas 38. lapa) izriet, ka Atbildētājs 2014. gadā nav samaksājis zemes nomas maksu 189,01 EUR apmērā, 2015. gadā – 693,17 EUR apmērā, bet 2016. gadā -346,60 EUR (zemes nomas maksa aprēķināta līdz 2014. gada 30. jūnijam). Līgumsods par nesamaksāto zemes nomas maksu par 2014. gadu sastāda 18,90 EUR, par 2015. gadu – 69,32 EUR, bet par 2016. gadu - 9,75 EUR.

Līguma 3.10. punktā pielīgts, ka par nomas maksājumu termiņu kavējumu nomnieks maksā līgumsodu par katru nokavēto dienu 0,1% apmērā no kopējās pamatparāda summas. Arī noslēdzot 2015. gada 18. februāra Papildu vienošanos Nr. 2 pie Līguma, puses vienojušās, ka gadījumā, ja Atbildētājs neveic zemes nomas maksas parāda un līgumsoda samaksu saskaņā ar vienošanās nosacījumiem, tad Prasītājs aprēķina līgumsodu par katru nokavēto dienu 0,1% apmērā no kopējās pamatparāda summas, bet ne vairāk kā 10% apmērā no pamatparāda summas (Vienošanās 3.1. punkts)

Civillikuma 1716. panta pirmā daļa nosaka, ka līgumsods ir pamatums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Savukārt minētā panta trešā daļa nosaka, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Atbilstoši Civillikuma 1717. pantam līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei. Savukārt Civillikuma 1720. pants nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Līgumsods ir civiltiesību institūts ar divējādu dabu, no vienas puses tas ir saistības pastiprinājums, no otras puses līgumsods kļūst par atbildības izpausmi, ja pastiprinājums izrādījies nepietiekams *(K. Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Rīga, 2006., 115. lpp.)*. Tādējādi Civillikuma izpratnē līgumsods ir saistību tiesību pastiprinājums saistības neizpildīšanas vai pienācīgas neizpildīšanas gadījumā, kas pastiprina konkrētas personas saistību vai nodrošina saistību izpildi un pastāv kā civiltiesisks sods. Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Tiesiskajās attiecībās, sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu, par vispārēju principu ir atzīstams soda samērīguma princips. Konkrētajā gadījumā līgumsods noteikts par saistību nepienācīgu izpildi un tā maksāšanas pienākuma iestāšanās ir pilnībā atkarīga no paša Atbildētāja rīcības.

Atbildētājs nav veicis maksājumus par zemes nomu Līgumā un papildus noslēgtajās vienošanās noteiktajā kārtībā, līdz ar to tiesa atzīst, ka Prasītājam bija tiesības piemērot Līgumā noteiktās soda sankcijas (līgumsodu) pret Atbildētāju.

Tiesa, izvērtējot tiesību normas par līgumsodu, kā arī Atbildētāja pamatparāda apmēru, nonāk pie atzinuma, ka līgumsods 97,97 EUR apmērā ir vērtējams kā samērīgs un taisnīgs, un nodrošina sodīšanas funkciju par saistību nepildīšanu. Tiesa atzīst, ka Prasītāja pieprasītā līgumsoda aprēķins nav pretējs Civillikuma 1. pantā noteiktajam labas ticības principam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt minētā panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda tie fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Atbildētājs nav cēlis iebildumus pret prasību ne kopumā, ne arī kādā tās daļā. Atbildētājs nav apstrīdējis Prasītāja norādītā parāda apmēru un iesniegtos rēķinus, kā arī nav iesniedzis pierādījumus, ka iepriekš minētie rēķini ir pilnībā apmaksāti, lai gan saskaņā ar Civillikuma 1838. pantā noteikto, parāda samaksas pienākums ir Atbildētājam.

Ņemot vērā minēto tiesa atzīst, ka Prasītājs ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem ir pierādījis savas prasības pamatotību un prasība ir apmierināma pilnīgi, piedzenot no SIA "VOG" par labu Jelgavas pilsētas dome zemes nomas maksas parādu 1 326,75 EUR apmērā, kas sastāv no zemes nomas maksas parāda 1 228,78 EUR apmērā un līgumsoda 97,97 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantā noteikto, tiesa taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, sprieduma rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Prasītājs, ceļot prasību tiesā, nav pieteicis lūgumu atzīt Prasītāja tiesības saņemt par laiku līdz sprieduma izpildes dienai likumiskos procentus no nepiedzītās summas.

Judikatūrā *(Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 14. februāra spriedums lietā Nr. SKC-75; 2009. gada 25. novembra lēmumā lietā Nr. SPC-111; 2013. gada 26. aprīļa spriedums lietā Nr. SKC-1106)* pausts viedoklis, ka Civilprocesa likuma 195. pantam ir imperatīvs raksturs, līdz ar ko tiesām minētās normas izpratnē, apmierinot prasību par naudas summas piedziņu, ir pienākums, neatkarīgi no prasījumā izteiktajiem lūgumiem, noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus.

Civillikuma 1756. pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1759. panta 1. punktu, procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, [..] šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Civillikuma 1765. panta otrā daļa nosaka, ka likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, ir astoņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes (1765.p.3.d.) gadā [..]. Savukārt minētā panta trešā daļa nosaka, ka procentu pamatlikme ir galējā procentu likme, ko Eiropas Centrālā banka piemērojusi savās pirms attiecīgā pusgada

pirmās kalendāra dienas veiktajās pēdējās galvenajās refinansēšanas operācijās. Attiecīgā pusgada pirmajā kalendāra dienā spēkā esošo procentu pamatlikmi piemēro sešus turpmākos mēnešus.

Prasības izskatīšanas laikā procentu pamatlikme, saskaņā ar Civillikuma 1765. panta trešo daļu, ir 0,00%.

Ņemot vērā minēto tiesa atzīst, ka, apmierinot Prasītāja prasību par parāda piedziņu, neatkarīgi no tā, ka Prasītājs nav lūdzis noteikt viņam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus no pamatparāda summas, tiesai ir pienākums Prasītājam noteikt tiesības saņemt likumiskos 8% gadā no piespriestās, bet nesamaksātās pamatparāda summas – 1 228,78 EUR, jo Civilprocesa likuma 195. pantam ir imperatīvs raksturs un Civillikuma 1765. panta otrajā un trešajā daļā ir noteikts likumisko nokavējuma procentu apmērs.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītājs, ceļot prasību tiesā, ir samaksājusi valsts nodevu 199,01 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,28 EUR (lietas 7. lapa), kopā samaksājot tiesas izdevumus 205,29 EUR apmērā, kas ir piedzenami no atbildētāja SIA "VOG" par labu Jelgavas pilsētas dome.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atbildētājam SIA "VOG" ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. pantu, 97. pantu un 250.[25] pantu, tiesa

Nosprieda

prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no SIA "VOG", reģistrācijas Nr. 43603020875, par labu Jelgavas pilsētas dome, reģistrācijas Nr. 90000042516, parādu **1 326,75 EUR** (viens tūkstotis trīs simti divdesmit seši *euro* 75 centi) apmērā, ko veido: zemes nomas maksas parāds 1 228,78 EUR un līgumsods 97,97 EUR; tiesas izdevumus **205,29 EUR** (divi simti pieci *euro*, 29 centi) apmērā.

Noteikt Jelgavas pilsētas domei tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos nokavējuma procentus - 8% (astoņi procenti) gadā no piespriestās, bet vēl nepiedzītās parāda pamatsummas – 1 228,78 EUR.

Par labu Jelgavas pilsētas dome piedzītās summas ieskaitīt AS "SEB banka" norēķinu kontā Nr. LV12UNLA0050008206447.

Noteikt SIA "VOG" termiņu sprieduma labprātīgai izpildei - 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanas dienas.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesai 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2017. gada 6. marta -, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Tiesnese K. Zaura